

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

20 май 2003 година*

„Защитено наименование за произход - Регламент (ЕИО) № 2081/92 - Регламент (ЕО) № 1107/96 - Prosciutto di Parma – Спецификация – Условия за транжиране и опаковане на шунка в региона, където се произвежда – Членове 29 ЕО и 30 ЕО – Обосновка – Противопоставяне на изискването на трети лица – Юридическа сигурност – Реклама”

По дело С-108/01

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда на основание член 234 ЕО, от House of Lords (Обединено кралство) в производството, висящо пред този съд между

Consorzio del Prosciutto di Parma,

Salumificio S. Rita SpA

и

Asda Stores Ltd,

Hygrade Foods Ltd

относно тълкуването на Регламент (ЕИО) № 2081/92 на Съвета от 14 юли 1992 г. относно защитата на географските указания и наименованията за произход на земеделските и хранителните продукти (ОВ L 208, стр. 1), изменен с Акта относно условията за присъединяване на Република Австрия, Република Финландия, Кралство Швеция и промените в учредителните договори на Европейския съюз (ОВ 1994 г., С 241, стр. 21, и ОВ 1995 г., L 1, стр. 1), и Регламент (ЕО) № 1107/96 на Комисията от 12 юни 1996 г. относно регистрирането на географски указания и наименования за произход по процедурата, предвидена в член 17 от Регламент (ЕИО) № 2081/92 (ОВ L 148, стр. 1),

СЪДЪТ,

в състав: г-н G. C. Rodríguez Iglesias, председател, г-н J.-P. Puissochet, г-н M. Wathelet, г-н R. Schintgen и г-н C. W. A. Timmermans, председатели на състав, г-н С. Gulmann (докладчик), г-н D. A. O. Edward, г-н P. Jann и г-н V. Skouris, г-жа F. Macken и г-жа N. Colneric, г-н S. von Bahr и г-н J. N. Cunha Rodrigues, съдии,

генерален адвокат: г-н S. Alber,

секретар: г-жа M.-F. Contet, главен администратор,

като има предвид писмените становища, представени:

---

* Език на производството: английски.

- за Consorzio del Prosciutto di Parma и Salumificio S. Rita SpA, от адв. F. Capelli, avvocato, и г-н A. Barone, solicitor,

- за Asda Stores Ltd и Hygrade Foods Ltd, от г-н N. Green, QC, и г-н M. Hoskins, barrister, упълномощени от Eversheds, solicitors, и от Clarke Willmott и Clarke, solicitors,

- за правителството на Обединено кралство, от г-жа G. Amodeo, в качеството на представител, подпомагана от г-н C. Lewis, barrister,

- за испанското правителство, от г-жа M. López-Monís Gallego, в качеството на представител,

- за френското правителство, от г-н G. de Bergues и г-жа L. Bernheim, в качеството на представители,

- за италианското правителство, от г-н U. Leanza, в качеството на представител, подпомаган от г-н O. Fiumara, avvocato dello Stato,

- за Комисията на Европейските общности, от г-н J. L. Iglesias Buhigues, както и, от г-жа C. O'Reilly и г-жа A.-M. Rouchaud, в качеството на представители,

предвид доклада от съдебното заседание,

след като изслуша устните становища на Consorzio del Prosciutto di Parma и на Salumificio S. Rita SpA, на Asda Stores Ltd, на Hygrade Foods Ltd, на френското и италианското правителство, както и на Комисията на съдебното заседание от 19 февруари 2002 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат на съдебното заседание от 25 април 2002 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 8 февруари 2001 г., постъпило в секретариата на Съда на 7 март 2001 г., House of Lords отправя на основание член 234 ЕО един преюдициален въпрос относно тълкуванията на Регламент (ЕИО) № 2081/92 на Съвета от 14 юли 1992 г. относно защитата на географските указания и наименованията за произход на земеделските и хранителните продукти (ОВ L 208, стр. 1), изменен с Акта относно условията за присъединяване на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция и на промените в учредителните договори на Европейския съюз (ОВ 1994 г., С 241, стр. 21, и ОВ 1995 г., L 1, стр. 1, наричан по-нататък „Регламент № 2081/92”), и Регламент (ЕО) № 1107/96 на Комисията от 12 юни 1996 г. относно регистриране на географски указания и наименования за произход по процедурата, предвидена в член 17 от Регламент № 2081/92 (ОВ L 148, стр. 1).

2. Този въпрос е повдигнат в производството, от една страна, между Consorzio del Prosciutto di Parma (наричано по-нататък „Consorzio”), сдружение на производители на Пармска шунка със седалище в Италия, и Salumificio S. Rita SpA (наричано по-нататък „Salumificio”), дружество също със седалище в Италия, производител на Пармска шунка и член на Consorzio, и, от друга страна, Asda Stores Ltd (наричано по-нататък „Asda”), дружество със седалище в Обединеното кралство, собственик на супермаркети, и Hygrade Foods Ltd (наричано по-нататък „Hygrade”), също със седалище в Обединеното кралство, вносител на Пармска шунка, по повод пускането на пазара на Обединеното кралство на Пармска шунка, транжирана и опакована в тази държава-членка, под защитено наименование за произход „Prosciutto di Parma” (наричана по-нататък „ЗНП „Пармска шунка”).

Правна уредба

Националното законодателство

3. Член 1 от legge № 26, tutela della denominazione di origine „Prosciutto di Parma” (Закон № 26 относно защитата на наименованието за произход „Пармска шунка”) от 13 февруари 1990 г. (GURI № 42 от 20 февруари 1990 г., стр. 3, наричан по-нататък „Закон от 13 февруари 1990 г.”) запазва наименованието „Пармска шунка” изключително за шунката, която има отличителна маркировка, който позволява да бъде идентифицирана във всеки момент, получена от пресни бутове от свине, отгледани и заклани в континентална Италия и произведени съгласно законовите разпоредби след узряване в определено производствено хале през минимален период, определен от закона.

4. Член 2 от Закона от 13 февруари 1990 г. определя типичното производствено хале като съответната част от провинцията на Парма. Член 3 отбелязва специфичните характеристики на Пармската шунка, включително нейното тегло, цвят, аромат и вкус.

5. Член 6 от закона предвижда, че:

- след като маркировката е поставена, Пармската шунка може да се продава обезкостена и на парчета с различно тегло и форма, или транжирана и подходящо опакована;

- ако не е възможно да се запази маркировката на продукта, той се полага по неотделим начин, така че да не може да бъде изтрит от опаковката, под контрола на компетентния орган и според методите, определени от Регламента за прилагане;

- в последния случай операциите по опаковане се осъществяват в типичното производствено хале, описано в член 2.

6. Член 11 предвижда, че компетентните министри могат да бъдат подпомагани от сдружение на производители с цел надзор и контрол.

7. Член 25 от decreto № 253, regolamento di esecuzione della legge 13 febbraio 1990 г., № 26 (Наредба № 253 относно правилника за приложение на закон № 26 от 13 февруари 1990) от 15 февруари 1993 г. (GURI № 173 от 26 юли 1993 г., стр. 4,

наричана по-нататък „Наредба от 15 февруари 1993 г.”) предвижда, че транжирането и опаковането на Пармската шунка трябва да бъдат осъществявани в заводи, разположени в типичното производствено хале, одобрени от сдружението.

8. Член 26 от тази наредба изисква присъствието на представители на сдружението по време на транжирането и опаковането на продукта.

9. Наредбата от 15 февруари 1993 г. също така съдържа предписания относно опаковането и етикетиранието.

10. На основание Наредба от 12 април 1994 г. Consorzio е натоварен с контрола на приложението на разпоредбите относно наименованието за произход „Пармска шунка”.

Правото на Общността

11. Член 29 ЕО предвижда:

„Количествените ограничения върху износа и всички мерки със същото действие са забранени между държавите-членки.”

12. На основание член 30 ЕО, член 29 ЕО не се противопоставя на забрани или ограничения върху износа, оправдани, по-специално, от съображения за защита на индустриалната и търговска собственост.

13. Член 2 от Регламент № 2081/92 предвижда:

„1. Защитата на географските указания и наименованията за произход на земеделски продукти и храни от страна на Общността се получава в съответствие с настоящия регламент.

2. По смисъла на настоящия регламент:

а) „наименование за произход” означава име на регион, специфично място или, в изключителни случаи, страна, използвани за описание на земеделски или хранителен продукт:

- който произхожда от този регион, специфично място или страна; и

- чието качество или характеристики са съществено или изключително дължащи се на особена географска среда с присъщите ѝ природни и човешки фактори и чието производство, преработка и подготовка се извършват в определената географска област;

...”

14. Член 4 от този регламент предвижда:

„1. За да може да се ползва от защитено наименование за произход (ЗНП) ..., един земеделски или хранителен продукт трябва да съответства на спецификацията.

2. Спецификацията на продукта трябва да включва поне:

а) името на земеделския продукт или храна, включително наименованието за произход ...

б) описание на земеделския продукт или храна, включително на суровините, ако е уместно, и принципни физически, химически, микробиологически и/или органолептични характеристики на продукта или храната;

в) определение на географската област ...

г) доказателство, че земеделският продукт или храна произхожда от географската област по смисъла на член 2, параграф 2, буква а) ...

д) описание на метода на получаване на земеделския продукт или храна и, ако е уместно, автентичните и непроменливи местни методи;

е) подробности, посочващи връзката с географската среда или географския произход по смисъла на член 2, параграф 2, буква а) ...

ж) подробности относно структурите за контрол, предвидени в член 10;

з) специфичните подробности относно етикетирането, свързани с означението ЗНП ... или с традиционните национални означения;

и) евентуални изисквания, които трябва да се спазват по силата на разпоредби на Общността и/или национални разпоредби.”

15. Членове 5 - 7 предвиждат обикновена процедура за регистрация на ЗНП. Тази процедура предвижда подаването на заявление до Комисията чрез посредничеството на държава-членка (член 5, параграфи 4 и 5). Заявлението включва от спецификацията посочена в член 4 (член 5, параграф 3). Комисията проверява дали заявлението включва всички конкретни данни, предвидени в член 4 (член 6, параграф 1). Ако стигне до положително становище, тя публикува в Официален вестник на Европейските общности, наред с други неща, името на продукта, основните точки от заявлението и позоваванията на националните разпоредби, които регулират неговата подготовка или производство (член 6, параграф 2). Всяка държава-членка или всяко физическо или юридическо лице с правен интерес може да възрази срещу регистрацията, като възражението се разглежда по определена процедура (член 7). При липса възражение, Комисията регистрира наименованието и го публикува в Официален вестник на Европейските общности (член 6, параграфи 3 и 4).

16 Член 8 гласи:

„Означенията ЗНП ... или еквивалентни, традиционни, национални означения могат да се поставят върху земеделски продукти или храни, които са в съответствие с настоящия регламент.”

17. Член 10, параграф 1 гласи:

„Държавите-членки гарантират, че не по-късно от шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент, ще бъдат създадени структурите за контрол, задачата на които е да гарантират, че земеделските продукти и храните, носещи защитено име, отговарят на изискванията, посочени в спецификациите ...”

18. Член 13, параграф 1, буква а) предвижда регистрираните имена да са защитени от всякакво пряко или косвено търговско използване на име, регистрирано по отношение на продукти, които не са обхванати от регистрацията, доколкото тези продукти са сравними с продуктите, регистрирани под това име или доколкото употребата позволява да се експлоатира репутацията на защитеното име.

19. Член 17 установява опростена процедура за регистрация на имена, които вече са законно защитени:

„1. В срок от шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент държавите-членки информират Комисията за това кои от техните защитени имена ... желаят да регистрират съгласно настоящия регламент. ...

2. В съответствие с процедурата, предвидена в член 15 (помощ от страна на комитет, съставен от представители на държавите-членки и, в някои случаи, намеса на Съвета), Комисията регистрира имената, упоменати в параграф 1, които са в съответствие с членове 2 и 4. Член 7 (относно правото на възражение) не се прилага. ...

3. Държавите-членки могат да поддържат национална защита на имената, оповестени в съответствие с параграф 1 до датата, на която се вземе решение за регистрация.”

20. Регламент № 1107/96, който влиза в сила на 21 юни 1996 г., регистрира, *inter alia*, ЗНП „Пармска шунка” под заглавието „Месни продукти”.

21. На 26 октомври 1996 г. Комисията публикува в Официален вестник на Европейските общности известие относно структурите за контрол, нотифицирани от държавите-членки на основание член 10, параграф 2 от Регламент № 2081/92 (ОВ С 317, стр. 3). Тази публикация има за цел да направи публично достойние структурите за контрол, които отговарят на всяко географско обозначение или наименование за произход, регистрирано според Регламент № 2081/92. За ЗНП „Пармска шунка”, тя визира Consorzio и посочва неговия адрес.

Спорът по главното производство

22. Asda експлоатира верига супермаркети в Обединеното кралство. То продава, наред с други неща, и шунка, наречена “Пармска шунка”, закупена от Hygrade предварително транжирана, което самото купува шунката обезкостена, но не транжирана от италиански производител, член на Consorzio. Шунката се транжира и се опакова херметически от Hygrade в пакети, всеки от които съдържа пет парчета.

23. Върху пакетите има надпис „ASDA A taste of Italy PARMA HAM Genuine Italian Parma Ham” („ASDA италиански вкус ПАРМСКА ШУНКА истинска италианска Пармска шунка”).

24. На гърба на пакетите е упоменато „PARMA HAM All authentic Asda continental meats are made by traditional methods to guarantee their authentic flavour and quality” („ПАРМСКА ШУНКА всички автентични континентални меса на Asda са приготвени според традиционните методи, за да се гарантира техния автентичен вкус и качество”) и „Produced in Italy, packed in the UK for Asda Stores Limited” („Произведено в Италия, опаковано в Обединеното кралство за Asda Stores Limited”).

25. На 14 ноември 1997 г. Consorzio завежда дело срещу Asda и Hygrade в Обединеното кралство въз основа на съдебно разпореждане за вземането на мерки срещу тях, които целят в основни линии упоменатите дружества да прекратят своята дейност с мотива, че тя противоречи на правилата, приложими спрямо Пармска шунка.

26. На 17 ноември 1997 г. той отправя искане до Съда да постанови изпълнение на мерките в съдебното разпореждане и в исковата молба.

27. Asda и Hygrade отхвърлят тези иски молби, като се позовават най-вече на това, че Регламент № 2081/92 и/или Регламент № 1107/96 не дават на Consorzio правата, които той си приписва.

28. Исковите молби са отхвърлени.

29. Consorzio обжалва пред Court of Appeal (England & Wales) (Обединено кралство). Salumificio получава разрешени да вземе участие в производството. Жалбата е отхвърлена на 1 декември 1998 г.

30. Consorzio и Salumificio тогава сезират House of Lords.

31. Като преценява, че разрешаването на спора зависи от тълкуването на Регламент 2081/92 и Регламент 1107/96, House of Lords решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Като въпрос от областта на правото на Общността, създава ли Регламент (ЕИО) № 2081/92 на Съвета, във връзка с Регламент (ЕО) № 1107/96 на Комисията и спецификацията за ЗНП „Prosciutto di Parma” валидно право на Общността, на което може директно да се позовава пред съд на държава-членка, за забрана на продажба на дребно като „Пармска шунка” на транжирана и опакована шунка, получена от действително внесена от Парма шунка съгласно условията на ЗНП, но която впоследствие не е транжирана, опакована и етикетирани съгласно спецификацията?”

По преюдициалния въпрос

32. Първоначално трябва да се констатира, че спецификацията, на основата на която ЗНП “Пармска шунка” е регистрирана от Регламент № 1107/96, изрично

упоменава изискването за транжиране и опаковане на продукта в региона на производство на шунката, която се пуска на пазара транжирана и се позовава на Закона от 13 февруари 1990 г., както и Наредбата от 15 февруари 1993 г. като установяващи изисквания, предвидени в национални разпоредби по смисъла на член 4, параграф 2, буква и) от Регламент № 2081/92.

33. Трябва също така да се отбележи, че главното производство се отнася до операциите по транжиране и опаковане, реализирани в стадий различен от този на продажбата в магазин или сервирането в ресторант, за които е безспорно, че условието за реализиране на упоменатите операции в региона на производството не се прилага.

34. Следователно, когато по-нататък в настоящото решение се прави позоваване на условието за транжиране и опаковане в региона на производство, това се отнася единствено до операциите по транжиране и опаковане, осъществени в стадий, различен от този на продажбата на дребно или сервирането в ресторант.

35. В светлината на тези наблюдения преюдициалният въпрос по същество съдържа четири елемента.

36. Първият елемент се отнася до това дали Регламент № 2081/92 трябва да се тълкува в смисъл, че се противопоставя на това употребата на ЗНП да се подчинява на условие операции като транжирането и опаковането на продукта да се осъществяват в региона на производство.

37. Вторият елемент се отнася до това дали налагането на такова условие относно употребата на ЗНП „Пармска шунка” за шунката, която се пуска на пазара транжирана, е мярка, която има същото действие като количествено ограничение върху износа по смисъла на член 29 ЕО.

38. Третият елемент се отнася до това дали въпросното условие може да се смята за основателно и следователно съвместимо с последната разпоредба.

39. Четвъртият елемент се отнася до това дали това условие може да се използва срещу икономическите оператори, след като не е доведено до тяхно знание.

Относно възможността употребата на ЗНП да се подчини на условие операции като транжирането и опаковането на продукта да се осъществяват в региона на производство

40. Consorzio, Salumificio, испанското, френското и италианското правителство, както и Комисията считат, че Регламент № 2081/92 по принцип позволява на производителите да подчинят употребата на ЗНП на условието операции като транжиране и опаковане на продукта да се осъществяват в региона на производство.

41. Asda и Hygrade се съмняват, че подобно условие може да бъде част от законодателството на Общността. Правителството на Обединеното кралство счита, че Регламент № 2081/92 не дава на производителите правото да забраняват

продажбата под ЗНП на продукт транжиран и опакован извън региона на производство.

42. В това отношение става ясно както от текста, така и от структурата на Регламент № 2081/92, че спецификацията представлява инструментът, който определя обхвата на защитата, който този регламент установява в Общността.

43. Член 4, параграф 1 от Регламент № 2081/92 подчинява употребата на ЗНП на съобразността на продукта със спецификацията. Член 8 от този регламент подчинява полагането на означението „ЗНП” върху един продукт на съобразността на последния със упоменатия регламент и следователно със спецификацията. По-нататък член 13 определя съдържанието на уеднаквената защита, дадена на регистрираното име. Член 10, параграф 1 уточнява, че функцията на структурата за контрол, установена във всяка държава-членка, е да гарантира, че продуктите, които носят ЗНП, отговарят на изискванията на спецификацията.

44. Съгласно член 4, параграф 2 от Регламент № 2081/92, спецификацията включва поне елементите, изброените в тази разпоредба не изчерпателно.

45. Тя съдържа, *inter alia*, тези, упоменати в тази разпоредба, букви б), г), д), з) и и), а именно:

- описание на продукта и на основните физически, химически, микробиологически и/или органолептични характеристики;
- доказателство, че продуктът произхожда от определена географска област;
- описание на метода на получаване на продукта и, ако е уместно, автентичните и непроменливи местни методи;
- специфичните подробности относно етикетирането, свързани с означението „ЗНП”;
- евентуалните изисквания, които трябва да се спазват по силата на разпоредби на Общността и/или национални разпоредби.

46. Спецификацията също така съдържа подробно определение на защитения продукт, направено от заинтересованите производители под контрола на държавата-членка, която го предава впоследствие на Комисията, която от своя страна регистрира ЗНП в рамките на нормалната процедура според членове 5 - 7 или на опростената процедура според член 17 от Регламент № 2081/92.

47. Това определение установява едновременно обхвата на задълженията, които трябва да се спазват при употребата на ЗНП, и обхвата на защитеното право по отношение на трети страни като резултат от регистрацията на ЗНП, която регламентира на ниво Общност установените правила или тези, за посочени в спецификацията.

48. Текстът на член 4 от Регламент № 2081/92 не изключва приложението на специални технически правила спрямо операции, които водят до различно

представяне на пазара на един и същ продукт, така че във всеки случай да отговаря на критерия за качество, който съгласно третото съображение от преамбюла на този регламент потребителите предпочитат и да гарантира лесно различим географски произход, за който според това съображение има все по-голямо търсене.

49. Предвид тези две цели специалните технически правила могат следователно да бъдат създадени и за операции като транжирането и опаковането на продукта.

50. Следователно трябва да се направи заключението, че Регламент № 2081/92 трябва да се тълкува в смисъл, че той не се противопоставя на това употребата на ЗНП да бъде подчинена условието операции като транжирането и опаковането на продукта да се осъществяват в региона на производство, когато това условие е предвидено в спецификацията.

Относно условието за ЗНП „Пармска шунка”, че продуктът трябва да бъде транжиран и опакован в региона на производство като мярка, чието действие е същото като количествено ограничение върху износа

51. Asda и Nygrade са на мнение, че условията относно опаковането на продукт могат да представляват ограничения по смисъла на членове 28 ЕО и 29 ЕО. Поспециално, възможно е приложението в Обединеното кралство на правило, че Пармска шунка, пусната на пазара транжирана, може да използва ЗНП, единствено ако е транжирана и опакована в региона на производство, да наруши директно или косвено, действително или потенциално търговията в рамките на Общността.

52. Правителството на Обединено кралство счита, че условието, което е предмет на главното производство, представлява количествено ограничение върху износа.

53. Според установената съдебна практика забраната за количествени ограничения и мерки със същото действие важи не само за националните мерки, но и за мерките, приети от институциите на Общността (вж., *inter alia*, Решение от 25 юни 1997 г. по дело Kieffer и Thill, C-114/96, Recueil стр. I-3629, точка 27, и Решение от 13 септември 2001 г. по дело Schwarzkopf, C-169/99, Recueil стр. I-5901, точка 37).

54. Член 29 ЕО забранява всички мерки, които имат за цел или водят до ограничение на потоците на износ и до установяване на разлика в третирането между вътрешната търговия в държава-членка и нейната износна търговия с цел да се осигури предимство на националната продукция или на вътрешния пазар на въпросната държава (вж., *inter alia*, по отношение на националните мерки, Решение от 23 май 2000 г. по дело Sydhavnens Sten & Grus, C-209/98, Recueil стр. I-3743, точка 34).

55. Както е отбелязано в точка 32 от настоящото решение, спецификацията на ЗНП „Пармска шунка” изрично отбелязва изискването за транжиране и опаковане на продукта в региона на производство за шунка, която се пуска на пазара транжирана, и се позовава на Закона от 13 февруари 1990 г. и Наредбата от 15 февруари 1993 г. като установяващи изисквания, предвидени в национални разпоредби по смисъла на член 4, параграф 2, буква и) от Регламент № 2081/92. Като регистрира ЗНП „Пармска шунка”, Регламент № 1107/96 прави от

транжирането и опаковането в региона на производство условие за употребата на ЗНП „Пармска шунка” за шунка, пусната на пазара транжирана.

56. Това условие има за следствие, че шунката, произведена в региона на производство, която изпълнява другите условия, за да може да се ползва с ЗНП “Пармска шунка”, не може да бъде транжирана и опакована извън този регион, без да изгуби това наименование.

57. Обратно на това, Пармска шунка, транспортирана вътре в региона на производство, запазва своето право за ЗНП, ако е транжирана и опакована там съгласно посочените в спецификацията правила.

58. Тези правила имат специфичното действие да ограничават потоците на износ на шунка, която може да носи ЗНП „Пармска шунка” и да установи разлика в третирането между вътрешния пазар в държава-членка и нейния износ. Следователно, те водят до количествени ограничения върху износа по смисъла на член 29 ЕО (вж. в този смисъл Решение от 16 май 2000 г. по дело Белгия/Испания, С-388/95, Recueil стр. I-3123, точки 38 и 40 - 42).

59. Следователно, когато употребата на ЗНП „Пармска шунка” за шунка, пусната на пазара транжирана, се подчинява на условието операциите по транжиране и опаковане да бъдат осъществени в региона на производство, това представлява мярка със същото действие като количествено ограничение върху износа по смисъла на член 29 ЕО.

Относно обосноваването на условието за транжиране и опаковане на продукта в региона на производство

60. Consorzio, Salumificio, испанското и италианското правителство, както и Комисията изтъкват, че в Решение по дело Белгия/Испания, посочено по-горе, Съдът е отсъдил, че мярка със същото действие като количествено ограничение върху износа, която се свежда до задължението да се бутилира вино със защитено наименование за произход в региона, където се произвежда, за да може да се ползва с това защитено наименование за произход, е основателна в смисъл, че тя цели да се запази репутацията на наименованието, като се гарантира освен автентичността на продукта, и запазването на неговите характеристики. Те считат, че съдебната практика, която произтича от това решение, може да се приложи към условието за транжиране и опаковане на Пармска шунка в региона на производство, тъй като това условие се оправдава от целите за гаранция на автентичността и качеството на продукта. Френското правителство подчертава, че това условие позволява да се гарантира, че продуктът произхожда от съответната географска област.

61. Asda, Hygrade и правителството на Обединено кралство твърдят, че операциите по транжиране и опаковане с нищо не накърняват качеството на Пармска шунка и нейната автентичност. На тази основа, правителството на Обединеното кралство счита, че прилагането на Решение по дело Белгия/Испания, посочено по-горе, което следва да намери приложение по настоящото дело, трябва да доведе до обратната хипотеза на тази, възприета в посоченото решение.

62. Трябва да се отбележи, че съгласно член 30 ЕО, член 29 ЕО не се противопоставя на забрани или ограничения върху износа, основателни, *inter alia*, от съображения за защита на индустриалната и търговска собственост.

63. Законодателството на Общността разкрива обща тенденция да се изнася на преден план качеството на продуктите в рамките на общата земеделска политика, с цел да се насърчи репутацията на упоменатите продукти, чрез, *inter alia*, употребата на наименования за произход, които са обект на особена защита (вж. Решение по дело Белгия/Испания, посочено по-горе, точка 53). Тази тенденция се конкретизира в сектора на качествените вина чрез приемането на Регламент (ЕИО) № 823/87 на Съвета от 16 март 1987 г., който установява специални разпоредби за качествените вина, произведени в определени региони (ОВ 1987 г., L 84, стр. 59), отменен и заменен с Регламент (ЕО) № 1493/1999 на Съвета от 17 май 1999 г. относно общата организация на пазара на виното (ОВ 1999 г., L 179, стр. 1). Тя се проявява също така по отношение на земеделските продукти чрез приемане на Регламент № 2081/92, който според своя преамбюл цели, *inter alia*, да задоволи очакванията на потребителите, що се отнася до качествени продукти с гарантиран географски произход, а също така да облекчи получаването от страна на производителите в условията на честна конкуренция на по-добри приходи в резултат на реални усилия за подобряване на качеството.

64. Наименованията за произход са част от правата на индустриалната и търговската собственост. Приложимите правила защитават техните ползватели срещу неправомерно използване на упоменатите наименования от трети страни, които искат да се облагодетелстват от репутацията, която те имат. Защитата цели да се гарантира, че продуктът, който се ползва от нея, идва от определена географска област, и че притежава някои характерни особености. Те могат да имат висока репутация сред потребителите и да представляват за производителите си, които изпълняват условията за тяхната употреба, основен начин да създадат трайна клиентела. Репутацията на наименованията за произход зависи от имиджа им в съзнанието на потребителите. Този имидж зависи съществено от особеностите и по-общо от качеството на продукта. Именно качеството в крайна сметка създава репутацията на продукта (вж. Решение по дело Белгия/Испания, посочено по-горе, точки 54 - 56). За потребителите връзката между репутацията на производителите и качеството на продуктите също зависи от убеждението, че продуктите, продавани под защитено наименование за произход, са автентични.

65. Спецификацията на ЗНП “Пармска шунка”, като налага транжирането и опаковането да се осъществява в региона на производство, цели да позволи на тези, които ползват ЗНП, да запазят под свой контрол един от начините, по който продуктът излиза на пазара. Това условие има за цел по-добре да гарантира качеството и автентичността на продукта, а впоследствие и репутацията на ЗНП, за което ползвателите му носят пълна и колективна отговорност.

66. В този контекст условие като упоменато по-горе трябва да се счита за съобразено с правото на Общността въпреки ограничителното действие върху търговията, ако се докаже, че представлява необходимо и пропорционално средство, което може да поддържа репутацията на ЗНП “Пармска шунка” (вж. в този смисъл Решение по дело Белгия/Испания, посочено по-горе, точки 58 и 59).

67. Пармска шунка се консумира най-вече транжирана, и че операциите, които водят до това представяне, са предназначени да получат по-специално определен вкус, цвят и консистенция, които се приемат добре от потребителите.

68. Транжирането и опаковането на шунката следователно представляват важни операции, способни да нарушат качеството и впоследствие репутацията на ЗНП, ако се осъществят при условия, които водят до това на продукта да му липсват очакваните органолептични качества. Тези операции също така могат да изложат на риск гаранцията за автентичност на продукта поради факта, че имат винаги за последствие елиминирането на оригиналната маркировка върху целите буюве, които се използват.

69. Чрез правилата, които установява, и изискванията на националните разпоредби, към което препраща, спецификацията на ЗНП "Пармска шунка" установява изчерпателни и строги правила, които регулират трите етапа за пускане на пазара на предварително опакованата транжирана шунка. Първият етап се състои в обезкостяване на шунката и приготвянето на квадратни парчета, тяхното охлаждането и замразяването с цел транжиране. Вторият етап представлява самото транжиране. Третият етап е опаковането на транжираната шунка във вакуум или в съхраняваща атмосфера.

70. По време на индустриалния процес трябва да се спазват три основни правила.

71. На първо място, след проверка на автентичността на използваните свински буюве между тях се прави селекция. Единствено буювете, които отговарят на допълнителни, по-ограничителни условия, които се отнасят по-специално до теглото, продължителността на узряване, съдържанието на вода, степен на вътрешна влага и липсата на видими дефекти, могат да бъдат транжирани и опаковани. Селекцията продължава в различните етапи на процеса, ако бъдат забелязани аномалии в продукта, които не могат да бъдат установени преди обезкостяването или транжирането, като например петна, получени в резултат от микрокръвоизливи, бели зони в мускула или прекалено много междумускулна сланина.

72. На второ място, всички оператори в региона на производството, които имат намерение да транжират и да опаковат Пармска шунка, трябва да бъдат одобрени от структурите за контрол, които също така одобряват и доставчиците на опаковката.

73. На трето място, представителите на структурата за контрол трябва да присъстват на всеки един от трите етапа на процеса. Те следят постоянно спазването на всички изисквания на спецификацията, включително маркирането на продукта по време на всяка фаза. След като операциите приключат, те удостоверяват броя на опакованите продукти.

74. През различните етапи има технически операции и много прецизен контрол относно автентичността, качеството, хигиената и етикетиранието. Някои от тях изискват специализирана преценка, по-специално по време на фазите на изстудяване и замразяване на нарязаната на кубчета шунка.

75. В този контекст трябва да се приеме, че проверките, извършени извън региона на производство, дават по-малка гаранция за качеството и автентичността на продукта от тези, извършени в региона на производство при спазване на процедурата, установена в спецификацията (вж. в този смисъл Решение по дело Белгия/Испания, посочено по-горе, точка 67). От една страна, проверките, осъществени според тази процедура, имат систематичен и задълбочен характер и се извършват от експерти, които имат специализирани познания относно характеристиките на Пармската шунка. От друга страна, трудно е да се повярва, че представители на ползващите ЗНП могат да осъществят ефикасно подобни проверки в други държави-членки.

76. Рискът за качеството и автентичността на продукта, който в крайна сметка стига до потребителите, следователно е по-голям, когато той е транжиран и опакован извън региона на производство, отколкото в него (вж. в този смисъл Решение по дело Белгия/Испания, посочено по-горе, точка 74).

77. Тази констатация не се поставя под съмнение от обстоятелството, изтъкнато в настоящото дело, че транжирането на шунката може да се осъществи, поне при известни условия, от продавачи на дребно и ресторантьори извън региона на производство. Тази операция по принцип трябва да се осъществи пред потребителя или поне потребителят може да изисква това, за да може той да провери дали използваната шунка носи оригиналната маркировка. Преди всичко, операциите по транжиране и опаковане, които се осъществяват преди търговията на дребно или в продажбата в ресторантите, представляват поради количеството на въпросните продукти доста по-реален риск за репутацията на ЗНП, в случай на недостатъчен контрол върху автентичността на продукта и неговото качество, отколкото операциите, осъществени от търговци на дребно или ресторантьори.

78. Следователно условието за транжиране и опаковане в региона на производство, което има за цел да запази репутацията на Пармска шунка посредством контрол на нейните особености и качество може да се счита за основателно като мярка, която защитава ЗНП, което може да се ползва от всички заинтересовани оператори и по отношение на тях има решаващо значение (вж. в този смисъл Решение по дело Белгия/Испания, посочено по-горе, точка 75).

79. Ограничението, което произхожда от това, може да се счита за необходимо за осъществяване на преследваната цел, в смисъл че не съществуват алтернативни по-малко ограничителни мерки, които да водят до същия резултат.

80. В това отношение ЗНП „Пармска шунка” не може да получи сравнима защита от задължение, наложено на операторите, установени извън региона на производство, да информират потребителите посредством подходящо етикетирание, че транжирането и опаковането са извършени извън този регион. Всяко влошаване на качеството и автентичността на транжираната и опакована извън региона на производство шунка в резултат от материализирането на рисковете, свързани с транжирането и опаковането, може да навреди на репутацията на всяка шунка, пуснати на пазара под ЗНП “Пармска шунка”, включително и тези, транжирани и опаковани в региона на производство под контрола на колектива от производители, който се ползва от ЗНП (вж. в този смисъл Решение по дело Белгия/Испания, посочено по-горе, точки 76 и 77).

81. Следователно фактът, че употребата на ЗНП “Пармска шунка” за шунка, пусната на пазара транжирана, се подчинява на условието операциите по транжиране и опаковане да се осъществяват в региона на производство, може да се счита за основателен и следователно съвместим с член 29 ЕО.

Относно противопоставянето спрямо икономическите оператори на условието за транжиране и опаковане в региона на производство

Становища, представени на Съда

82. Consorzio и Salumificio считат, че условието за транжиране и опаковане в региона на производство, предвидено в спецификацията на ЗНП “Пармска шунка”, може да се ползва пред националните съдилища. Според тях оператор не може да се позовава на факта, че не знае това условие, което произлиза от актове и разпоредби, до които той няма достъп единствено в случая, когато срещу него може да се предприеме някаква санкция. В съгласие с италианското правителство, те считат че операторът не може да изтъква своето незнание на условието, когато, както в главното производство, от него се иска само да прекрати за в бъдеще продажбата на Пармска шунка, транжирана и опакована извън региона на производство. Те добавят, че при всички случаи Asda и Hygrade не са имали никакви трудности в главното производство да добият и използват законно необходимата информация и документи, по-специално английски превод на спецификацията, достъпен от 1997 г.

83. Френското правителство изтъква, че на основание на член 249 ЕО, всяко частно лице може да се позовава директно на регламент на Общността пред национален съд в рамките на граждански процес.

84. Комисията твърди, че липсата на публикация на спецификацията произлиза от общата структура на Регламент № 2081/92 и на специфичната процедура за регистрация, която е използвана. Според нея преюдициалният въпрос се отнася до същността на законодателството и поставя под съмнение цялостната процедура за регистрация, предвидена от Регламент № 2081/92. Липсата на публикация на спецификацията се дължи на съзнателния избор на законодателя на Общността във връзка с опростената процедура. Тази процедура събира всички наименования, които вече са защитени от националните законодателства. Наименованията, регистрирани съобразно тази процедура вече са били добре известни не само на обществото, но вероятно и на икономическите оператори, били те вносители, дистрибутори или търговци на дребно. Може също да се предположи, че тези оператори са пуснали на пазара въпросните продукти преди регистрацията на ЗНП. Целта на законодателството на Общността е единствено да даде на имената, които вече са защитени в национален план, защита от Общността след проверка от страна на Комисията на тяхната съобразност с духа и условията на членове 2 и 4 от Регламент № 2081/92.

85. Asda и Hygrade поддържат, че мярка, която не е публикувана в Официален вестник на Европейските общности не може да се използва срещу частно лице, когато, както е в главното производство, той няма законно право да се сдобие с копие от тази мярка, независимо от това дали е на собствения му език или на друг

език. Въпреки принципа за прякото действие на регламентите, предвиден в член 249 ЕО, мярка на Общността може да създава индивидуални права, само ако е достатъчно ясна, точна и безусловна. Обхватът и въздействието на правна норма на Общността трябва да бъдат ясни и предвидими за частните лица, защото в противен случай се нарушава принципът за правна сигурност и принципът за прозрачност. Установените правила трябва да позволяват на заинтересованите лица да знаят точно обхвата на задълженията, които са им наложени. Не публикуването на мярка е пречка установените задължения да бъдат налагани. От друга страна, задължение, наложено от правото на Общността, трябва да бъде лесно достъпно на езика на държавата-членка, в която се прилага. При липса на официален превод мярка на Общността не може да ограничи правата на частните лица както в гражданско, така и в наказателно производство. Ако Consorzio има правото да изисква спазване пред национален съд на непубликуваната спецификация, принципите на политическа сигурност и прозрачност ще бъдат нарушени. Следователно разпоредбите относно спецификацията не могат да имат пряко действие.

86. Правителството на Обединено кралство изтъква, че Регламент № 1107/96 само упоменава, че името "Пармска шунка" е ЗНП. Нищо в това ЗНП не подсказва, че оператор, който е закупил Пармска шунка не може да я транжира и опакова с цел да я продаде на потребителя. Нищо в естеството на операциите не привлича вниманието на оператора върху факта, че ЗНП "Пармска шунка" не може да се използва за парчета, нарязани извън региона на производство от шунка, която законно носи ЗНП. Всяка забрана за използване на ЗНП "Пармска шунка" трябва да бъде прозрачна и лесно достъпна. Принципите на прозрачност и достъпност се спазват, само ако ограничението може лесно да бъде определено на основание на официални публикации на Общността.

Отговор на Съда

87. В приложение на член 249, алинея 2 ЕО регламент, който представлява мярка с общо приложение, е изцяло задължителен и е директно приложим във всички държави-членки.

88. На това основание той създава не само права, но и задължения за частните лица, на които те могат да се позовават пред националните съдилища.

89. Въпреки това, изискването за юридическа сигурност означава, че правила на Общността трябва да дадат възможност на всеки заинтересован да разбере точния обхват на задълженията, които произтичат от нея (вж. Решение от 1 октомври 1998 г. по дело Обединено кралство/Комисия, C-209/96, Recueil стр. I-5655, точка 35).

90. Регламент № 2081/92 предвижда, в съображение 12 от своя преамбул, че за да се ползват от защита във всяка държава-членка, наименованията за произход трябва да бъдат регистрирани на ниво Общност чрез записване в определен регистър, който също осигурява информация за търговците и потребителите.

91. Въпреки това, той не предвижда публикуването на спецификациите или на извадки от тях в рамките на опростената процедура.

92. Регламент № 1107/96 само предвижда, че името “Пармска шунка” е регистрирано като ЗНП на основание член 17 от Регламент № 2081/92.

93. Като извършват тази регистрация, той установява на ниво Общност условията, изброени или посочени в спецификацията, по-специално условието, което изисква операциите по транжиране и опаковане да се осъществяват в региона на производство. Това условие включва отрицателно задължение за трети страни, чието нарушение може да бъде санкционирано, както по гражданскоправен, така и по наказателноправен ред.

94. Както всички, които дават становище, приемат по време на производството, защитата, която се дава от определено ЗНП, обичайно не се простира върху операции като транжиране и опаковане на продукта. Тези операции са забранени за трети страни извън региона на производство единствено в случаите, когато такова условие е предвидено в спецификацията.

95. При тези обстоятелства принципът за правна сигурност изисква въпросното условие да бъде доведено до знанието на трети лица чрез подходящо огласяване в законодателството на Общността, което може да стане чрез упоменаване на това условие в Регламент № 1107/96.

96. След като не е доведено до знанието на трети страни, това условие не може да бъде използвано срещу тях пред национален съд, независимо от това дали в наказателно или в гражданско производство.

97. Не може да се поддържа становището, че публикуването на условията от спецификацията не е необходимо в контекста на опростената процедура по член 17 от Регламент № 2081/92, след като регистрираните имена вече са известни на обществеността и на икономическите оператори и преследваната от законодателството на общността цел е единствено да се разпростре на ниво Общност вече съществуваща на национално ниво защита.

98. Преди Регламент № 2081/92 наименованията за произход са защитени от национални разпоредби, публикувани и прилагани по принцип единствено на територията на държавата-членка, където са приети, а международни конвенции разпростират действието им в други държави-членки посредством общо съгласие на договарящите страни. Подчинени на това ограничение, не може да се презюмира, че условията, които се отнасят до тези наименования за произход са известни на обществеността и на икономическите оператори в Общността, а още по-малко да се знае точният обхват на защитата, определена от спецификацията и от национални разпоредби с технически характер, създадени на националния език на въпросната държава-членка.

99. Следователно трябва да се заключи, че условието за транжиране и опаковане на продукта в региона на производство не може да бъде използвано срещу икономическите оператори, тъй като не е доведено до тяхно знание чрез подходящо огласяване в законодателството на Общността.

По съдебните разноси

100. Разходите, направени от правителството на Обединеното кралство, от испанското, френското и италианското правителство, както и от Комисията, които представят становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред преpraщачата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпроса, отправен до него от House of Lords с Определение от 8 февруари 2001 г., реши:

1. Регламент (ЕИО) № 2081/92 на Съвета от 14 юли 1992 г. относно защитата на географските указания и наименованията за произход на земеделските и хранителните продукти, изменен с Акта относно условията за присъединяване на Република Австрия, Република Финландия, Кралство Швеция и на промените в учредителните договори на Европейския съюз, трябва да се тълкуват в смисъл, че не се противопоставя на това употребата на защитено наименование за произход да бъде подчинено на условието операции като транжиране и опаковане на продукта да се осъществяват в региона на производство, когато това условие е предвидено в спецификацията.

2. Когато употребата на защитено наименование за произход „Prosciutto di Parma” за шунка, пусната на пазара транжирана, се подчинява на условието операциите по транжиране и опаковане да се осъществяват в региона на производство, това представлява мярка със същото действие като количествено ограничение на износа по смисъла на член 29 ЕО, но може да се разглежда като основателна и следователно съвместима с тази разпоредба.

3. Въпреки това, въпросното условие не може да бъде използвано срещу икономическите оператори, тъй като не е доведено до тяхно знание чрез подходящо огласяване в законодателството на Общността.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 20 май 2003 година.

Подписи